

GÅRDEJER FLEMMING BALLE JENSEN
Bjerregravvej 86
8920 Randers NV

Udvikling, Miljø og Teknik
Natur og Miljø
Laksetorvet
8900 Randers C

Telefon +45 8915 1515
Direkte 89151745

Peter.Kruse@randers.dk
www.randers.dk

05-12-2018 / 09.17.60-K08-93-18

Miljøtilsyn på husdyrbruget beliggende Bjerregravvej 86

CVR-nr. 18460076

Baggrund

Randers Kommune har den 27. november 2018 udført miljøtilsyn på husdyrbruget. Under tilsynet deltog Flemming Balle Jensen fra husdyrbruget, og Peter Dalgas Kruse fra Randers Kommune.

Tilsynet er foretaget som et basistilsyn, hvor ejendommens miljøforhold er gennemgået. Jf. bekendtgørelse om miljøtilsyn¹.

Husdyrbruget er godkendt efter § 12 – kvægbrug med mere end 250 DE.

Bemærkninger til forrige miljøtilsyn

Der var følgende bemærkninger i tilsynsrapporten fra tilsyn gennemført 17. december 2015:

- Indskærpelse om tæt flydelag på gylletanken.
- Indskærpelse om at saft og restvand fra ensilagesiloernes syd-ende skal tilføres en afgrøde f.eks. ved etablering af afløb til gylletank. Efterkommet – der var etableret afløb til gylletank.
- Indskærpelse om at kartoffelpulp opbevares som saftgivende ensilage – eller at der ansøges om og opnås tilladelse efter 19 i Miljøbeskyttelsesloven. Efterkommet idet der ikke længere modtages/anvendes kartoffelpulp.
- Indskærpelse om anvendelse af miljøgodkendte udbringningsarealer – bortfaldet da udbringningsarealer ikke længere skal miljøgodkendes.
- Indskærpelse om anmeldelse af dieselolietank (2007, 5.000 liter) er efterkommet 22. februar 2016. Foto af mærkeskilt er taget på dette tilsyn og tanken er nu endelig godkendt.
- Indskærpelse om 5 års beholderkontrol er efterkommet den 23. august 2016.

¹ Bekendtgørelse nr. 1476 af 12. december 2017 om miljøtilsyn.

Bemærkninger til miljøtilsynet

Tilsynet har givet anledning til følgende håndhævelser:

- Indskærpelse om overholdelse af produktionsgrænsen.
- Indskærpelse om logbog for oplagsplacering og oplagsperiode for markstakke.

Jordforurening

Det er ved tilsynet ikke undersøgt, om der er forhold, som har givet anledning til jordforurening på husdyrbruget.

Gældende afgørelser

§ 12 miljøgodkendelse, 24. marts 2010.

Maskinhus, afgørelse om ikke-godkendelsespligt, 6. februar 2012

Tillæg til § 12 miljøgodkendelse (udvidelse) fra den 22. januar 2018.

Produktionsareal/placering af dyr

I forbindelse med tillæg til miljøgodkendelsen (22. januar 2018) blev det fremtidige produktionsareal angivet som følgende (heste er opstaldet i staldafsnittet "Ammekvæg"):

Staldafsnittet "Tyrekalve" (fælleshytter) er endnu ikke opført. Du spurgte om muligheden for at opstalde tyrekalvene i staldafsnittet "Ammekvæg" og bygge en ny hestestald på ca. 100 m² ved gyllebeholderen (umiddelbart syd for ammekvægstalden). Tyrekalvene og hestene vil således blive opstaldet længere væk fra byzone (mod nord). Afstanden til ammoniakfølsom natur vil være nogenlunde den samme.

Ændring eller etablering af et husdyrbrug* udløser krav om tilladelse/godkendelse efter Husdyrlovens § 16b/16a. Hvis ovennævnte ændring kan gennemføres uden at det samlede produktionsareal i staldene øges og uden der sker en øget miljøpåvirkning (lugt og ammoniak mv.) er det kommunens foreløbige vurdering at det kan ske indenfor rammerne af den eksisterende godkendelse. Kommunen vil tage endelig stilling til dette ved indsendelse af en formel ansøgning.

*Husdyranlæg der tilsammen har et produktionsareal på mere end 100 m², gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og andre driftsbygninger mv. til brug for et husdyrhold, som ligger på samme ejendom.

Husdyrhold

Der er meddelt godkendelse til en produktion på (kvæg - tung race):

Art:	Antal dyr	DE	Gødning / staldsystem
Malkekøer*	20		Dybstrøelse
Malkekøer*	209		Sengestald m. spalter
Kviekalve (0-4 mdr.)	40		Dybstrøelse
Kvier (4-11 mdr.)	43		Sengestald m. fast gulv
Kvier (4-10 mdr.)	24		Dybstrøelse
Kvier (23-24 mdr.)	6		Dybstrøelse
Kvier (11-20 mdr.)	58		Sengestald m. spalter
Kvier (20-23 mdr.)	15		Sengestald m. spalter
Tyrekalve (40-230 kg)	62		Dybstrøelse
Ungtyre (230-440 kg)	62		Dybstrøelse
Heste (500-700 kg)	7		Dybstrøelse
I alt		399,30	

Tabel 1 Godkendt dyrehold

Dyreenhedsberegningen er efter omregningsfaktorer i bilag 1, afsnit H i bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

*Dyrenheder afviger fra beregningerne i GHI, da der ikke er korrigeret for høj mælkeydelse.

Dyreholdet (alle tung race – medmindre andet fremgår) består jf. gødnings- og husdyrindberetning for de seneste 3 planperioder af:

1. august 2016 – 31. juli 2017

Art:	Antal dyr	DE	Gødning / staldsystem
Malkekøer*	15		Dybstrøelse
Malkekøer*	215		Sengestald m. spalter
Kviekalve (1-5 mdr.)	54		Dybstrøelse
Kvier (10,8-17,8 mdr.)	40		Sengestald m. fast gulv
Kvier (10,8-17,8 mdr.)	22		Dybstrøelse

Kvier (10,8-17,8 mdr.)	87		Sengestald m. spalter
Tyrekalve (42,4-99,2 kg)	140		Dybstrøelse
Ungtyre (259,8-432,1 kg)	27		Dybstrøelse
Ammekøer (tung race)	3,1		Dybstrøelse
Kviekalve (2,8–5,8 mdr.)	0,8		Dybstrøelse
Kvier (6-16,2 mdr.)	1,7		Sengestald m. fast gulv
Tyrekalve (37-240 kg)	1		Dybstrøelse
Ungtyre (469-614 kg)	2		Dybstrøelse
Heste (300-500 kg)	4		Dybstrøelse
Heste (500-700 kg)	3		Dybstrøelse
I alt		403,61	

1. august 2015 – 31. juli 2016

Art:	Antal dyr	DE	Gødning / staldsystem
Malkekøer (12.421 kg mælk EKM)	15		Dybstrøelse
Malkekøer (12.421 kg mælk EKM)	210,4		Sengestald m. spalter
Kviekalve (0,8–4,9 mdr.)	66,3		Dybstrøelse
Kvier (10,7-17,4 mdr.)	49		Sengestald m. fast gulv
Kvier (10,7-17,4 mdr.)	22,9		Dybstrøelse
Kvier (10,7-17,4 mdr.)	81		Sengestald m. spalter
Tyrekalve (43-59,7 kg)	128		Dybstrøelse
Ammekøer (tung race)	1,6		Dybstrøelse
Kviekalve (1,9–4,1 mdr.)	0,7		Dybstrøelse
Kvier (16,5-22,3 mdr.)	1,9		Sengestald m. fast gulv
Tyrekalve (37-240 kg)	1		Dybstrøelse
Ungtyre (312-750,5 kg)	2		Dybstrøelse
Heste (300-500 kg)	4		Dybstrøelse
Heste (500-700 kg)	3		Dybstrøelse
I alt		392,51	

1. august 2014 – 31. juli 2015

Art:	Antal dyr	DE	Gødning / staldsystem
Malkekøer*	14,2		Dybstrøelse
Malkekøer*	200		Sengestald m. spalter
Kviekalve (0,9–4,9 mdr.)	58,4		Dybstrøelse
Kvier (10,6-17,6 mdr.)	45		Sengestald m. fast gulv
Kvier (10,6-17,6 mdr.)	22,8		Dybstrøelse
Kvier (10,6-17,6 mdr.)	80,9		Sengestald m. spalter
Tyrekalve (43-63,1 kg)	131		Dybstrøelse
Ammekøer (tung race)	2,2		Dybstrøelse
Kviekalve (1,9–6 mdr.)	0,6		Dybstrøelse
Kvier (12,9-20,2 mdr.)	4,8		Sengestald m. fast gulv
Tyrekalve (37-240 kg)	1		Dybstrøelse
Ungtyre (238-650 kg)	1		Dybstrøelse
Heste (300-500 kg)	4		Dybstrøelse

Heste (500-700 kg)	3		Dybstrøelse
I alt		375,25	

Antallet af malkekøer er udvidet (fra planåret 2015/16 og frem) og vilkårene i tillæg af 22. januar 2018 er trådt i kraft. Der er ikke længere godkendelse til ammekøer på ejendommen, men såfremt ammekøerne kan indeholdes i det samlede antal af dyreenheder, accepteres det.

Mælkeproduktionsopgørelse for november 2017 - oktober 2018 blev fremvist og antallet af malkekøer har i denne periode ligget mellem 220 og 229. Opdræt indgår ikke i denne opgørelse.

I ovenstående dyrenhedsberegninger er der ikke korrigeret for høj mælkeydelse. En forøget mælkeydelse øger ikke ammoniak- eller lugtemissionen fra dyrene. Mælkeydelsen har alene indflydelse på indholdet af kvælstof og fosfor i gødningen og dermed hvor stort et udbringningsareal der er nødvendigt. Udbringningsarealerne er ikke længere en del af miljøgodkendelsen og dermed er mælkeydelsen ikke relevant at se på i denne sammenhæng. Dermed vil en overskridelse af mælkeydelsen fastsat i tillæg af 22. januar 2018 heller ikke være godkendelsespligtig, forudsat at antallet af malkekøer ikke øges og at der ikke sker godkendelsespligtige renoveringer eller ændringer af stalde (Godkendelsesbekendtgørelsens § 18).

Efter korrektion for mælkeydelse ses en mindre produktionsoverskridelse for planåret 2017/18.

Randers Kommune indskærper, at produktionen fremover ikke overskrider det godkendte (jf. tabel 1 ovenfor).

Fordelelingen af dyr på de enkelte staldsystemer afviger lidt fra det godkendte (vilkår 8 i tillæg 2018). Generelt er der dog lidt flere køer og kvier på miljømæssige gode staldsystemer (spaltegulv) end på de mere miljøbelastende (dybstrøelse).

Gødning

Der er en gyllebeholder på 5.000 m³ fra 2006 på ejendommen. Beholderen er omfattet af 5-års beholderkontrol. Seneste kontrol er foretaget den 23. august 2016.

Flydelaget på beholderen var i orden. Der var dykket indløb på beholderen. Logbog (siden seneste tilsyn og frem til dags dato) var tilstede og var ført tilfredsstillende.

Opbevaringskapacitet.

Produktion af fast husdyrgødning for dyreholdet i planår 16/17 er beregnet til 1.075 m³, som bringes direkte ud eller opbevares i markstak (1-2 måneder). Der var ikke ført logbog for oplagsplacering og oplagsperiode for markstakke.

Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 15 stk. 4 må oplag af kompost højst ligge samme sted i 12 måneder og må herefter ikke ligge samme sted før der er forløbet 5 år. Ifølge § 15, stk. 5 skal der føres årlige optegnelser på kort over oplagsplacering og oplagsperioden. Optegnelser for de seneste 5 år skal kunne fremlægges ved tilsyn.

Det indskærpes at der fremover føres logbog for markstakke.

Vær samtidig opmærksom på at, udover de generelle afstandskrav til søer/vandløb, vej, skel mv., er der [jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 15 stk. 2 og 3](#) afstandskrav for placering af markstakke i forhold til natur. Afstandskravet afhænger af oplagets størrelse (flere oplag på samme mark regnes som ét oplag). Holder du en afstand på minimum 50 m (for kvæggødning) er du sikker på altid at overholde kravene.

Desuden produceredes 7.969 m³ gylle, samt ca. 1.350 m³ vaskevand/regnvand fra stalde/pladser som også tilgår gyllebeholder. Beholderkapaciteten er 5.000 m³. Du oplyste at der desuden er plads til 3.000 m³ i gyllekanalerne i staldene. På den baggrund er opbevaringskapaciteten beregnet til ca. 10 mdr. Dermed er vilkåret om 9 måneders opbevaringskapacitet overholdt.

Ensilage

Opbevares i marken i wrap-baller, samt i ensilagesiloer. Afstandskrav for oplag i marken var overholdt.

Forholdene omkring ensilagesiloerne var i orden. Der er mur i siderne og afløb til gyllebeholderen i randbelægningen i begge ender. Randbelægningen var alle steder friholdt for ensilage.

Øvrige nøgle-vilkår

- I "Kostald" og "Kviestald 1 og goldkøer" jf. bilag 1 skal spaltegulve skrubes fri for husdyrgødning efter en af følgende metoder:

1. Stationær skraber:

Gangarealet skal skrubes fri for husdyrgødning **minimum hver 4. time.**

Skraberne skal være installeret med timetæller, der registrerer den tid, hvor skraberne er i drift. Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2 gange.

2. Robotskraber:

Robotskraberen skal indstilles til at skrabe gangarealet ved foderbordet **minimum hver 12. time.** Øvrige gangarealer skal skrubes **minimum hver 4. time.**

Det blev oplyst at der skrubes minimum hver 2. time (nogle stalde hver time). Renholdelse af staldene er vigtig i forhold til at undgå klovsygdom (digital dermatitis) og der er fokus på at skraberne altid fungerer og kører som de skal.

- Staldbelægningen må ikke overstige følgende i sommerhalvåret:

Staldnavn – se bilag 1	Ton dyr på stald
Ammekvæg (heste)	2,8
Småkalve og opdræt	19,39
Kviestald 1 og goldkøer	43,55
Kviestald 2	6,57
Kostald	115,2
Tyrekalve	7,37
Kviestald 3	6,72

Svarende til i alt 201,61 t

Udvidelsen af dyreholdet er endnu ikke helt gennemført og produktionen har ligget under det miljøgodkendte i de tre seneste planperioder. Det vurderes at vilkåret er overholdt.

- *5 kvier (20 – 23 mdr.) fra "Kviestald 3" skal være udegående i 5 mdr. i sommerhalvåret.*

Ammekvæget går ude en stor del af året. Logbog for udegående dyr blev kontrolleret. I 2018 har der været 11 køer/kvier på græs. På tilsynsdagen var der 7 dyr på græs og de har været ude siden fra 1. april. Vilket vurderes at være overholdt.

Olietank

Ifølge BBR er der tilknyttet en olietank til ejendommen. Det er en godkendt Roug-tank på 5.000 liter fra år 2007. Tanken anvendes til diesel og er placeret på fast gulv, hvor der ikke er mulighed for afløb til jord eller kloak. Tanken er anmeldt til kommunen men der manglede en tankattest/foto af mærkeskilt. Der blev taget foto af mærkeskiltet og tanken er nu registreret i BBR.

Sprøjtemidler

Opbevares i aflåst rum. Rummet har betongulv og der er ikke afløb.

Affald

Opbevares i container og bortskaffes via den kommunale erhvervsaffaldsordning. Dagrenovation bortskaffes via kommunal ordning.

Døde dyr

Afhentes af DAKA.

Brugerbetaling:

Du skal betale brugerbetaling for miljøtilsynet.² Betalingen beregnes ud fra det timeforbrug kommunen har i forbindelse med forberedelse, gennemførelse og afrapportering af miljøtilsynet.

Timetaksten er for 2018 fastsat af Miljøstyrelsen til 322,49 kr. Regning for opkrævning af brugerbetaling udsendes efter den 1. november 2018.

Lovgrundlag

Husdyrbrug reguleres efter følgende lovgivning:

- Lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrloven).
- Lovbekendtgørelse nr. 1121 af 3. september 2018 - Lov om miljøbeskyttelse (Miljøbeskyttelsesloven).

² Bekendtgørelse nr. 1475 af 12. december 2017 om brugerbetaling for godkendelse mv. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.

- Bekendtgørelse nr. 1021 af 6. juli 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Godkendelsesbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 1076 af 28. august 2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 1322 af 14. december 2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft. (Beholderkontrol).
- Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietanksbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald. (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 1476 af 12. december 2017 om miljøtilsyn.
- Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

Klagevejledning:

Indskærpelser meddeles i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 69 og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Jf. § 101 i Miljøbeskyttelsesloven, har du ret til at anlægge en sag ved en civilretlig domstol, for at prøve lovligheden af en indskærpelse. Sagsanlægget skal i henhold til Miljøbeskyttelsesloven være anlagt inden 6 måneder fra dags dato. Efter Forvaltningslovens kapitel 4 har du ret til aktindsigt i sagen. Ønskes dette bedes du rette henvendelse til kommunen.

Hvis du har spørgsmål, rettelser eller kommentarer til tilsynsbrevet, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Peter Dalgas Kruse
Biolog